

Magyar Hírmondó.

24.

Költ Betsben, Szent Mihály-Havának (Septembernek)
19-dik napján, 1794-dik Esztendőben.

Hadi Környülállások.

A' Rajna' tulsó mellyékén, *Weisenheimnél*, meg lesette a' hegyen Prusszus Generálmajor *Blüchel*, *Völher* Kapitánnya által a' Fr. Visszafutókat, olly szerentsésen: hogy sokan leszabdaldódtak azok közzül; két Al-Tisztek pedig, és 7 közemberek fogságba estek. — Ez, történt Aug. 4 dikén.

Aug. 5 dikén, ismét a' Frantzia gyalogság aprítottatott le és fogott el Gen. *Blüchel*, a' *Weisenheimi* úton, melly diadalmát midőn éppen végezte volna, és vissza akart térni: olly Tudósítást vész, hogy egynehány száz gyalogokból, és 50 lovasokból álló Frantziáság, erősen nyomúl *Kerzenheim* felé. Leg ottan ellene indult ezen Frantzia csoportnak, *Neuleiningen* felé, 's éppen a' hegy-leitőn találván azt, olly erőben támadta meg; hogy 300-an estek el közzüle, 65-en pedig foglyokká lettek. A' Prusszusokból egy Ember esett el, és kettő kapott sebet.

A' *Trevirumi* (*Trieri*) Vál. Hertzeg' iakó Városából, *Koblentzből*, September' 7-dikén. — „ *Trierből* azt a' hírt hozta ide egy Ember, hogy az ott tartózkodott Frantziáknak 18 ezer főből álló segítségjek érkezett, melly Nép, a' *Trier* mellett lévő

B b

szomszéd helységeiben telepedett-meg. — Tsász. Kir. Generális *Blankenstein*, még *Wittlich* nevü Városotkában vagyon; tsak az Elöl-vigyázói nyomúltak elebb, *Luxerath* felé. — Nagy szorgalmatossággal látnak itt hozzá, a' Város körül való sán-tzoknak, főképpen a' *Mosella*-vize felöl való készítéséhez. — A' Frantziák hidat állítottak-fel a' *Mosella*-vizén *Igelnél*, és a' *Sár*-vizén *Sárburgnál*. Ezer Embert állítottak *Hilbringenbe*, hogy meg-óltalmaz-hassák *Merzig* Városát a' Prusszusok ellen, a' kik marhát is vettek már el azon a' tájon az Ellenségtől, 's Embert is fogtak-el köz-züle egynéhán. Úgy halljuk, hogy erőssen nyomú a' Prusszusok *Trier* felé, és hogy jó forma Korpussok vagyon *Weiskirchen*, *Grimbe* és *Merzig* között. — Mind arra mutatnak a' környülállások, hogy rövid időn fog már lenni egy közönséges viadal. “

Hollandiának fő Városából *Hágából*, Sept. 3-dikán: „*Sluisból*, Aug. 27-dikén takarodott ki Őrizeünk, és minekutánna le rakta volna fegy-vereit, foglyúl vitetett, *Ausztriai-Flandriának Brügge* (Bruges) nevezetü Városába, *van der Duyn* Generálisával együtt. *Sluisnek* el fogla-sása után *Flandriában* fekvő *Hulst* erős Váro-lotskánknak fel-kivánására, egy Olztály Hu-szárságot küldöttek a' Frantziák, kik a' *Bré-dai* Distriktusnak déli részében *Ettentől* fogva *Dorstenig*, mintegy 30 ezeren vagynak. Úgy látzik, hogy minekelötte ostrom kezdődnek *Hulst* ellen: el fog belölle vonódni kevés Őri-zeünk.

Spanyol - Országának *Katalónia* nevű Tartományában, egész erővel rajta vannak a' fő Városnak, *Barcellona*nak erősítésén; mellynek okául azt írják *Genuából*, hogy Frantzia Vezér *Dugommier*, 13-dik Augusztusi győzedelmei után, *Rofas* Városát, és ki-kötő helyét is el-foglalta. — Hogy a' tenger felől is bátorságban lehessen *Barcellona*: parantsolatot vett *Langara* tengeri Vezér, hogy mentől elébb *Barcellona*' ki-kötő helyébe siessen - vissza, a' kormányozása alatt lévő Sp. hajós Sereggel, melly eddig, *Hotham* Ánglus teng. Vezér' Seregével egyesülve, *Frantzia*-Országának *Provánfzi* (*Provencei*) ízélein kerengett, 's a' *Juan* nevű szoros tengerben bé-zárva tartott vala egy Frantzia hajós Sereg-osztályt.

Nagy-Britanniának tengeri ereje, a' melly most valóságos szolgálatban vagyon, áll: 96 első nagyságú hajókból, mellyek között a' leg-kissebb 64, a' leg-nagyobb pedig 110 ágyús; — tiz, ötven ötven ágyúsokból; 125 fregátokból, mellyek között a' leg-kissebb 24, és a' leg-nagyobb 44 ágyús; és 120 *Salup* és *Kutter* nevezetű kisebb hadi hajókból, mellyekhez tartoznak még százig való ki-bérlett különféle fegyveres hajók.

A' *Nagy-Britanniai* rabló hajókhöz, olly értelmű Királyi parantsolat intéződött Auguszt. 18-dikán, hogy további rendelése-

kig, el ne állják az útjokat az ollyatén terhes hajóknak, mellyek gabonát, és lisztet szállítanak Fran. Országba.

A' *Bresti* Frantzia hajós Seregnek hat közép - szerű fegyveres hajókból álló Osztálya, hat hónapi eleséggel szállott tengerre, Augustus' vége felé; de mitsoda szándékkal? azt nem írják.

Az az *Amerikai* (t. i. *Charlestowni*) Frantzia Protefiáns Pap — *Coste* nevezetű — kiről a' múltt postán emlékeztünk, azt állítja az általa fel - találtatott tüzről: hogy azzal, egész Európának tengeri erejét semmivé tehetik hat első nagyságú hajók.

A' magát úgy - nevező *Nagy Lengyel-Országai Konfederátzió* (Ölzve-szövetkezés), melly *Déli-Prussziában* állott - öszve, egy Jelentést tett 26-dik Augustusban közönséggessé. Ezen Jelentést, a' Kathedrálból olvasták-el a' Papok. Minthogy az Ölzve-szövetkezettekhez nagy rész hozzájok állott a' Lakosokból, 's a' melly még hozzájok nem állott vóltis, nagy készségét bizonyította szóval az Insurrektzióra: — ezen az okon — a' *Berlini Újság*' bizonyítása szerént — még Augustus' 28-dikán megindította a' *Prussziai* Király *Varsó* alól, *Székely* Obersterét, számos könnyű-szerű Katonasággal *Déli-Prussziába*, és más birtokaiból is parantsolt oda fegyveres erőt; hogy minekelötte egészen el-hatalmazhatna az Insurrektzió: Izerentsésen végét vethesse

annak, és meg-téríthesse kárait, mellyeket okoztak az Inszurgensek, úgymint a' kik, réffzerént foglyaikká tettek, réffzerént pedig le-öldöstek némelly kisebb Pruss. Katona-tsoportokat; el-foglaltak sok kasszákat; és *Wloclaweck*nél, a' *Vistula* (*Weichsel*) vizébe süllyesztettek egynéhány hajókat, mellyek puskaport, golyóbit, és lövéshez kívántató más készületeket szándékoztak vinni *Graudenz*ből *Varsó*hoz.“

A' Lengyel Sereg' Fő-Vezérje *Kosciusko*, állhatatos kíván lenni, a' Tsász. Kir. Felső eránt ki nyilatkoztatott békességes indulat-jában, mellynek szembetünő bizonyosságát adá mostanság is az által, hogy mihelyt meg-értette, az ő Ármádiájabéliek által lett el-fogattatásokat hatvan Ts. K. Vitézeknek — úgymint: 50 Gyalogoknak a' *Sztáray*' Regementjéből, 's tiz Lovasoknak a' *Modenáéből*: — azonnal két Generálissait árestomba tétette; Vitézeinket pedig olly barátságos biztatás mellett vissza-küldötte: hogy nem fog efféle kedvetlen dolog több történni.

Elegyes Tudósítások.

Az Orosz Tsászárné, eggy új pénzt veretett, a' Lengyel-Országi újjabb foglalások' alkalmatosságával. Ezen pénznek felső lapján, szemléltetik a' Tsászárnénak Mellyj-képe, illy értelmű orosz körül-írással: *Minden Russziáknak Tsászárnéja, 's egyedül-való Igazgatója*; alól pedig az

Orosz Sas vagyon ki-formálva, mélyly, az 1772-dik, és 1793-dik éftendőkben, *Leng. Ország*tól el - szakasztott, és *Ruffziához* foglaltt földeknek — név szerént: a' *Mohilowi*, *Plozki*, *Brazlawi*, *Isiaslawi*, és *Minski* Guberniumoknak — képeiket tartja két kis mappákon. Az inskriptzió itt is oroszúl van, 's ez az értelme: *Viffza-vefzi, a' mi el-véttetett vala tőle.*

Mivel a' rekrutázás (vagy újj Katona-fzedés) szolgálatott alkalmatosságot, a' *Londoni* Népnek fel-zúdulására: ezen az okon, rendelést tett az Udvar, hogy a' rekrutázásba bé tsúfzott minden vissza-élések vizsgáltaffanak meg, 's törölteffenek el. Addig is, mig ezen munka tökéletesen meg készülhetne, parantsolatott vettek a' rekrutázó Tisztek, hogy bizonyos meg-határozások alatt kimélléssel legyenek, az olyan Személyekhez, a' kik Bizonyság-leveleket mutathatnak elő az eránt, hogy ők ki-vagynak véve a' Katonaság alól.

Frantzia Ország.

Augufus' 19-dik éjtszakáján nagy tűz vólt *Párisban*; mélyly, porrá tette a' néhai *Sz. Hermann'* (St. Germain') Apátursága' épületjében vóltt híres Könyvtárt; de a' Manuscriptumok' (Kéz-írások') Tárja tsak ugyan meg-maradott épségben. *Oudot* nevü Tagja a' Nzeti Gyűlésnek, azt kívánta a' 25 dik Augufusi Ülésben, hogy a' Közön-séges Tanításra ügyelő Deputátzióval készíttetni kell tíz napok alatt egyg előadást azon éftközökről, mélylyek által a' drága Manu-

skriptumoknak kópiáikat (mássaikat) el lehessen szaporítani, és szélesztetni; hogy hasonló történetek által el ne talállyanak veszni azok a' hasznos igazságok, mellyek találtathatnak, a' tsupán egyszer lévő Kézírásokban. — Helybe hagyta a' Nemzeti Gyűlés *Oudot*' kívánságát, 's végzést hozott annak tellyesítettése eránt.

A' Nemzeti Gyűlésnek 29-dik Augustusi Ülésében el-mondá *Lecointre*, a' mit tudott, *Barrere*, *Billaud-Varennes*, *Collot d'Herbois*, *Vadier*, *Amar*, *Vouland*, és *David* ellen; úgymint: 1.) Hogy ezek rettegésben tartották a' Közöns. Társaságnak minden Lakosait: mivel tsak parantsolták ez vagy amaz személlyeknek el-fogatását, 's nem adták semmi okát az el-fogatásnak. 2.) Még a' Nzti Gyűlés' Tagjait is rettegtették, olly hírt támasztván, hogy harmintzan közzülök, szükségesképpen fognak árestálódni. 3.) Soha se sürgették azon hijjánoságnak ki-pótolását, melly esett a' Közjóra ügyelő Deputátzió' Tagjaiban; a' Nemzeti Gyűlést mindég ijjesztgették, tsak azért, hogy egyedül magokat tarthassák - meg állandóul, tisztségjekben. A' Deputátzió' további meg-marasztatásának, parantsolásképpenvaló fel-tételére, szüntelen olly időpontot választott *Barrere*, a' melly nyomban követte valamelly győzedelemnek közlését. 4.) *Robespierrel* eggyezőleg, ki-irtották a' N. Gyűlés' kebeléből a' vélekedések' szabad-

ságát, 's meg nem engedtek semmi vizsgálást. 5.) Sürgették, a' szabadságot fenntartó törvényeknek vissza - vételét. 6.) Betstelen, vagy álnok Bízatosoktól voltak körül - vétetve, kiknek tellyes hatalmat adtak Albákon (az az, ollyatén tiszta papirosokon, mellyekre tsupán a' magok neveiket jegyzték ők fel, 's Bízosaik azt a' plenipotentziát írhatták ezen neveknek felibe, a' melly tettfezt nékiek.) 7.) Ha panasz tevődött az efféle Bízatosok ellen: arra leg-kissebbet se hajtottak, és semmi feleletet nem adtak; még inkább pártjokat fogták bé-vádoltatott Bízosaiknak, magasztalták azokat, vissza-vétették az azok ellen hozott végzéseket, 's áldozatul adták ezen Tsuda - állatok, bosszú - állásaiknak az elnyomattatott Lakosokat. 8.) Gyázfba borították az egész Közönséges-Társaságot, fáz ezernél több Lakosoknak meg-árestaltatása által, kik között voltak: betegesek, 80 esztendősek, Atyák, a' Haza' Védelmezőinek Rokonjaik 's a' t. — Ezen vádztikkelyeknek nagyobb részét, magával a' N. Gyűléssel akarta bizonyítani *Lecointré*; de a' Gyűlés arra határozta magát, sok lármák után: hogy *Lecointré*' vádját igen nagy bosszankodással meg-veti; és deklarállja: „*hogy a' vádoltatott Tagok meg-eggyezőleg viselték magokat a' közönséges kívánsággal.*“ — „Igen böltsen jegyzték-meg *Bourdon*, és mások — így ír egy

Párisi Levél — hogy a' hét Tagok ellen fel-hordott vádak által, maga a' Nemzeti Gyűlés érdekeltetett mellesleg. — Nem marad mindazáltal ebben a' dolog: mert nagy hánykodásban vagyon a' Nép. Azt suttojják: "hogy új Nemzeti-Gyűlés fog választódni. Vajmi sokan nem akarnák pedig ezt, a' mostani Igazgatók közzül, azért: mert az újjonnan választandó Nzeti Képviselők olly hagyomást vehetnének a' magok Választóiktól, hogy keressék-ki, 's büntessék-meg mind azon gyilkosságoknak eszközlőiket, mellyek a' tsupa különböző vélekedésekért követődtenek-el, a' szabadság' nevében; és ezen gyilkosságoknak eszközlése ki találna terjesztődni mind azon Tagjaira a' mostani N. Gyűlésnek, a' kik tették abban a' nagyobb részt, 1792-dik esztendőnek 20-dik Septemberjétől, vagy leg-alább 1793-dik esztendőnek 18-dik Januáriussától fogva, 1794-dik esztendőnek 26-dik Júliussáig. Nem lehet azt tagadni már ma, hogy az a' Hatalom, melly ama' véres 10-dik Augustust, 21-dik Januáriust, 31-dik Májust, és az ezeket követett minden öldökléseket eszközlötte: éppen az a' Hatalom ne legyen, melly Júliusnak 27-dikén meg-bukott *Robespierrel*." — *Freron* nevű Tagja is a' Nzeti Gyűlésnek, minekutánna eleven szinekkal le-festette volna 26-dik Augustusban *Robespierre*nek tirannuskodását, úgymint a' ki Urává tette

a' N Gyűlést, a' Közöns. Társaság' fundamentomos igazságainak; a' Közjóra és Köz-
bátorságra ügyelő Deputátziókat ismét,
Urává a' N. Gyűlésnek; a' Közjóra ügyelő
Deputátziót, Urává a' Közbatorságra ügye-
lőnek; magát végre, Urává a' Közjóra
ügyelő Deputátziónak: — illy kérdést
tett-fel (*Freron*) önnön magának: „Midőn,
úgymond, ezeket beszéllem: avagy nem
kelletik-é félnem, hogy el-vádoltam a' N.
Gyűlést a' Fran. Közöns. Társaságnál; és
a' Fran. Közöns. Társaságot, Európánál,
's az egész Világnál?“ — Meg-felelt ugyan
ezen kérdésre *Freron*, még pedig úgy,
hogy igen ürvendezett néki a' Gyűlés: —
De kérdés: meg fog-é egész Fran. Ország is
elégedni azzal a' felelettel? melly e' vólt:
„Az a' tekintet, és bizodalom, mellyekre
méltatlanúl tett szert *Robespierre*, olly
bánthatatlanná tették őtet, hogy veszed-
lembe ejtettük volna a' Nemzetet és szabad-
ságot, ha békételenkedő indulatink által,
arra engedték volna vitetni magunkat:
hogy elébb belé kapjunk a' Tirannusba.“
Következendő két tikkelyeket közlünk
még a' fenn- említett *Párisi Levélből*;
„*Robespierre*' farka tizmű könyvet
kezdték itt árúlni, Augustus' 30-dikán. —
Az szolgáltatót alkalmatosságot, ezen
könyvnek illy formájú el-nevezésére, hogy
a' Nemzeti Gyűlés két különböző értelmű
Részekre szakadt, melly Részek közül

mindegyik azzal vádolja a' másikat: hogy *Robespierre'* farka. “

„August. 31-dikén, reggeli 7 órakor, minden épületeket meg-rázkodtatott itten (t. i. *Párisban*), egy szörnyű tsattanás, melly után tüstént egy sűrű felhő emelkedett fel a' levegő-égbe. Okozta ezt, a' szom-fzédságunkban lévő *Grenellei* puskapor-fabrikának fel-vetődése. — *Lequinio*, és *Turreau* Tagjai a' N. Gyűlésnek, tudósították ezen történetről a' Gyűlést August. 31-dikén. Meg-tzáfolták azt a' futó hírt, melly két ezerre tette az említett történet' alkalmatosságával meg-hóltt személieknek számát; 's 50 és 60 között lévő számúaknak mondták ők lenni az akkor életektől meg-fosztódott, és sebet kapott Lakosokat. — *Delmas* is egy vólt, a' kár' látására és orvoslására ki-küldődött Nemzetgyűlési Tagok közzül. Ez azt befzéllette, hogy igen tsipős ítéleteket, és átkozott fel-tételeket hallottak ők, ezen alkalmatossággal. — *Bourdon* kívánta, hogy a' már egynehány napoktól fogva tapasztaltt zugalódásnak okait tapogattassa-ki a' Nemzeti Gyűlés, a' Törvényhozásra, Közbátorságra, és Közjóra ügyelő Deputátziókkal. — Reá állott a' Gyűlés *Bourdon'* kívánságára, 's végzést hozott annak tellyesítettése eránt. — Azt hiszi a' Nép, hogy okozta légyen a' *Grenellei* veszedelmet, némelley, fogságban vóltt személieknek ki-fzabadíttatása.

A' Nzeti Gyűlés egy proklamátziót tétetett közönségessé, mellynek ez a' summája: „Nem vólt több a' fel-vetődött fabrikában, egy napi készítmény puskapornál; rendelések tétettek, a' kárnak meg-orvoslása eránt; a' N. Gyűlés maga helyén vagyon; talpon áll a' fegyveres erő; derekasan dolgoznak a' tűz-óltó makhinák; menedék-helyek nyittattak a' meg-sebesedtteknek; minden veszteséget a' Közöns. Társaság vesz magára; a' meg-sebesedtteknek, az el-veszttek' Attyaiknak, Anyyaiknak, 's magzatjaiknak, éppen azon segedelmekhez lessz jussok, mint a' Haza-Védelmezői' vérségeiknek. Kiki légyen előköz, a' menyire ki-telik tőlle, a' rendnek helyre-állításában; az Affzonyok, maradjanak a' magok Házok-nepeiknél; és ti jó Férjfi-Lakosok, ne fussatok egy helyre tsoporosan; tsendes magatok' viselésére kér beneteket a' Nemzeti Gyűlés.“

Melly szabadon disponált *Robespierre*, a' Közönséges-Társaság' pénzével, onnan próbállyák mostan a' Meg-buktatói, hogy *Henriot*, a' hi Kommendansa vala *Páris* Városának, és *Tzimborassa Robespiernek*; ennek grátziájából, kevés hónapok alatt, nyóltz száz ezer livernek — koránt sem a' maga, se a' *Robespierre*' szük kintstarjából valónak — ment-ki a' hátán.

Barrere, *Collot d' Herbois*, *Billaud-Varennes*, és *Tallien*' helyekbe; *Delmas*, *Co-*

choat, Fourcroit, és Merlin de Douait választotta a' Nemzeti Gyűlés, Közjóra ügyelő Deputátiójának Tagjává, Sept. 2-dikán. — *Barre*, sors szerent változott: a' többek pedig magok kéredzetek ki a' Deputátióból.

Erdély Ország.

Kolozvárról, September 7-dikán. —
„Az Ország-Gyűlésének terminusa megváltozott, és Novemberre hirdetett ki, kerülő Levelék által. Annál jobb módjok, és hosszabb idejek lesz a' ki-választandó Követeknek, magokat elkészíteni, és jól megfontolni: miképpen kellessék a' Haza' boldogságára beszélni, úgymint a' melly, fő tárgya az Ország Gyűlésének.

Az ide - való Nemes Magisztrátus, izorgalmatosan gondoskodik, Városunk' díszítésén. Már a' nevezetesebb úttszák ki vagynak rakva, és az ablakok alatt volt pntze-törkök 's rekeszek eltörlődtenek. Most a' nagy piatz' ki - rakásához fognak.

Szavoja' Dragonyos - Regementjebéli Fő - Hadnagy, Gróf *Rhédei Mihály* Úr, minekelőtte a' táborozásra el indult volna: házassági életre lépett, Gróf *Bethlen* Borbálával, kiknek arany életet abból is lehet reményleni, hogy nem csak a' szeretet, hanem a' vérség is kötelezi egymáshoz; minthogy a' Grófné' nagy Annya, testvér a' Gróf' édes Annyával.

Ma a' Játtzó-Színben eggy igen nevezetes pásztori énekes Játék fog tartatni, ilyen nevezet alatt: *Lindor és Ismene*, vagy is *A Tündér Affzony*.“

J e l e n t é s e k.

Tek. Ns *Mosony-Vármegyében*, *Párendorf* nevezetű helységben lévő Királyi Posta Hivatal eladattatik; következőképpen, a' kinek szándéka vagyon, ezen postai hivatalt meg venni: *Párendorfon* a' Posta Hivatalnál, akár pedig *Szabad Királyi Komárom Városában*, a' meghalálozott *Posta-Mester*, Ns *Keletseyi Mihály* Úrnak Özvegyénél magát jelentheti. — Ezen Posta-Hivatalnál, a' *Bétsi*, *Posonyi*, *Sopronyi*, *Györi*, és *Horvát-Országba* vezető országos utak mindnyájan öfzve ütköznek, 's e' szerént az Utazók, sokan lévén, a' postai Hivatalnak nagyon szép hasznot szoktak bé-hajtani. — Vagyon meg-lehetős épület, mellyben találtnak: három szobák, két kamarák, két istállók, mellyek közzül eggyik nyóltz lóra, a' másik pedig négyre elegendő. Vagyon eggy ökör-istálló is. Ezen kívül vagyon eggy fél fedeles kotsi, eggy posta- és eggy ordinárikotsik, két, gazdasághoz való paraszt-kotsik; ekék, vas-fogasok, eggy szóval, mind azok, a' mellyek a' paraszt gazdasághoz megkívántatnak. Tíz ló, két ökör — annyi szántó-földek, tizenkilentz darabokban: hogy ezen földeknek fele, ugarúl hevervén, leg-alább is minden esztendőben el lehet vetni szaz húsz mérőt. Vagynak még két jó nagy kertek is, a' postai funduson kívül, a' mellyeket a' meg-vevendő úgy használhat, a' mint ő nékie tettfik.

Malmoknak, folyó - vizekre, vagy források' tsatornáikra való jó módú építése; a' természet szerént nedves bányáknak, vízmerítő eszközök által, alkalmas állapotban való tartása; forrás-főknek a' föld alól való fel - keresése, 's azokból Városokba, kertekbe, egy szóval, akárhová való elfolytatása, és különbkülönbféle hasznokra fordítása a' viznek; vizetlen méjj kútakba, ki - apadhatatlan élő - viznek szerzése; a' motsáros földeknek ki - szárasztása, és hasznos földekké való változtatása — ezek, oly tárgyak, a' mellyeknek tsupa említése, ellene - mondhatatlanul bizonyítja, melly szükséges légyen azoknak fundamentomos tudása a' két Magyar Hazában. Én Alólírtt, Istenem' segedelme, és szorgalmatosságom által, oly mértékben meg - szerzettem magamnak az elől - számláltt, 's több afféle tárgyaknak fundamentomos tudását — a' *Practica Hydraulica* esméretet — hogy az által, születésem' földjén kívül, betsületemet, 's tisztességes élelmemet érdemlem. Igaz magyar szívemtől indítatván, óhajtanám Nemzetem közzé is tudományomat által - plántálni; melly tzeált hogy el - érhessek, hívok magamhoz, Tanítványimnak, hat Magyar Ifjákat, oly ajánlás mellett: hogy 3 vagy 4 esztendőök alatt, el fogom őket

készíteni olly Mestereknek, a' millyen magam vagyok. Nálam fog lenni szállások, és élelmekre két két forintot fogok adni egynek egynek hetenként; azontúl pedig három három forintot. — Meg-kívántatik ennek: az egészséges és erős test, jó erkölts, jó érz, olvasásban, írásban, és számvetésben való gyakorlottság, vagy ha több tudományok lejénd: még annál jobb; végre, faragáshoz, föld-ásáshoz, és minden egyéb hydraulikai külső foglalatoskodásokhoz való kedv. A' kik ezen meg-kívántató dolgokat, a' serénységgel és szorgalmatossággal együtt fel-talállyák magokban; 's az általam elő-adatott úton akarnak fundamentomot venni jövődöbéli szerentséjeknek, 's hasznos Hazafiúságjoknak: engemet két hónapok alatt el ne múlassanak illy tizim alatt tudósítani:

'A Monsieur

Monsieur Michel David Ajtay, Hydraulique.

à

Vienne.

(Im Fürst Stahrembergischen Hause, auf der Wieden, Nro 90.)

